

MATURITNÍ TÉMATA Z PROFILOVÉHO PŘEDMĚTU ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD
2011/2012

1) Psychologie a sociologie jako společenské vědy

Okolnosti vzniku psychologie a sociologie, psychologie v teorii a praxi, psychologické obory a směry, vývoj předmětu sociologie, současná sociologie

2) Jedinec - člověk - osobnost

Rozlišení pojmů, periodizace vývoje člověka, druhy lidské činnosti, učení a činitele ovlivňující jeho průběh a výsledky, motivace a její druhy, motivační činitele, schopnosti a rysy osobnosti, temperament a charakter, člověk v náročné životní situaci

3) Základní psychické jevy

Třídění psychických jevů, psychické poznávací procesy: vnímání, představování, myšlení, řeč, paměť, pozornost, city, druhy citů a jejich význam pro činnost člověka

4) Člověk v sociálních vztazích

Proces socializace a jeho význam pro jedince a společnost, sociální učení a jeho druhy, typy komunikace, konflikty a jejich zvládání, sociální interakce

5) Sociální útvary a sociální struktura

Lokální seskupení a útvary, skupiny, rodina, instituce, nerovnost, třídy, vrstvy, sociální mobilita

6) Základy teorie státu

Pojem a vznik státu, znaky státu, státní moc, formy a druhy státu, národ a stát, demokratický právní stát

7) Základy teorie práva

Pojem a vývoj práva, právní řád, právní normy a jejich druhy, platnost, účinnost a působnost právních předpisů, právní vztahy, fyzické a právnické osoby, právní skutečnost, systém práva

8) Přehled veřejného práva

Ústavní právo, český ústavní vývoj, Ústava ČR, Listina základních práv a svobod, trestní právo, pachatelé trestních činů, druhy trestních činů a druhy trestů

9) Přehled soukromého práva

Občanské právo: majetkové vztahy, závazkové právo; rodinné právo: manželství, osvojení a pěstounská péče, vyživovací povinnost; občanské soudní řízení, další odvětví soukromého práva

10) Základy politologie

Předmět, vývoj, nejvýznamnější představitelé evropského politického myšlení, politika a politický program, teorie vzniku státu, politické ideologie, pojem demokracie, způsoby demokratické kontroly, participace občanů v demokr. státě, svoboda, spravedlnost, rovnost, lidská práva

11) Ekonomie a ekonomika

Ekonomie a ekonomika, ekonomické subjekty, základní ekonomické problémy, statky, tržní ekonomika, nabídka a poptávka, fungování trhu, subjekty a složky trhu

12) Peníze v tržní ekonomice

Podstata a vznik peněz, banky a bankovní soustava, úloha komerčních bank a centrální banky, cenné papíry, burzy, konvertibilita měny, inflace

13) Úloha státu v tržní ekonomice

Stát a tržní ekonomika, daňová soustava, státní rozpočet, právní subjekty v tržní ekonomice, ekonomika ČR

14) Mezinárodní vztahy v globalizovaném světě

Co ovlivňuje spol. změny, změny v moderní době, ohrožení životního prostředí, globální změny, globalizace médií, teorie masových médií, mezinárodní politika a její nástroje, mezinárodní ekonomická spolupráce, zapojení ČR do mezin. vztahů

15) Velká světová náboženství

Charakteristika nejvýznamnějších náboženských systémů (křesťanství, islám, hinduismus, buddhismus), rozdíly mezi sektou a církví, postavení víry v současném světě

16) Počátky filosofického myšlení

Filosofické tázání, původ slova filosofie, indická filosofie, čínská filosofie, milétská škola, Pythágorás, Eleaté, Hérakleitos z Efesu, antičtí atomisté, sofisté

17) Filosofie klasického období a helénismu

Sókrates, Platón a jeho svět idejí, Aristotelés a jeho učení o látce a formě, filosofie Epikurova, stoicismus, skepticisumus, Platónovi pokračovatelé

18) Středověká a renesanční filosofie

Počátky křesťanského středověkého myšlení - patristika, Aurélius Augustinus, raná a vrcholná scholastika, Tomáš Akvinský, pozdní scholastika, sociální myšlení renesance, přírodní filosofie, M. Kusánský, G. Bruno, J. Kepler, G. Galilei, F. Bacon, T. Hobbes

19) Velké porenesanční filosofické systémy do 19. století

René Descartes, B. Spinóza, G. W. Leibniz, anglický empirismus, francouzské osvícenství

20) Filosofie 19. století

Německá filosofie (I. Kant, G. W. F. Hegel, L. Feuerbach), pozitivismus, marxismus, iracionalismus (A. Schopenhauer, F. Nietzsche)

21) Filosofie 20. století a česká filosofie

Filosofie života H. Bergsona, pragmatismus, fenomenologie E. Husserla, filosofie bytí M. Heidegera, existencialismus, křesťansky orientovaná filosofie, T. G. Masaryk, J. Patočka